

Til Hebron i privatbil med skudsikre ruder

Af Ruth Bering- Bragt som kronik i Aalborg Stiftstidende den 7. februar 1997

“Nej”, sagde den jødiske chauffør bestemt til de tyve pilgrimme i den lille bus, der ikke havde skudsikre vinduer. “Jeg kører ikke længere, det er for farligt med israelske nummerplader.”

Stedet er Israel, få kilometer før byen Hebron lidt syd for Jerusalem, januar 1997. Yderligere forklaring er overflødig. Men vi vil til Hebron, så alle står ud og må tomle de sidste kilometer. Også buschaufføren, en tyrkisk, jødisk immigrant, der fortalte, at han aldrig før havde vovet sig til Hebron.

Ti minutter senere befinder jeg mig på bagsædet i en privatbil med skudsikre ruder på vej ind i byen Hebron. Foran sidder to unge jødiske mænd med den karakteristiske kipa på hovedet. Logoet på siden af bilen fortæller klart, at de er våbensælgere.

Midt i byens trafikale kaos sidder vi hjælpeløst fast omgivet af blå nummerplader (arabiske biler), og det tager tid at nå vort bestemmelsessted, den jødiske bosættelse, da vi hele tiden mødes af sænkede bomme med svært bevæbnet militær fra begge fløje, der skal godkende vor videre færd. Lise, som sidder ved siden af mig, er nervøs, og jeg ta´r hendes hånd. Rolig, alt går vel.

Man fornemmer straks de stærke spændinger i byen. Ikke mindst ved synet af antiluftskyts og maskingeværrederne på hustagene. Israelsk og palæstinensisk militær ses alle vegne, mens livet på det store grønttorv synes uberørt, og børnene løber frit omkring. Men bortset fra et antal journalister og kamerafolk, er vi sandsynligvis de eneste udlændinge i denne by, der repræsenterer den ældste jødiske bosættelse i verden.

Hebron ligger en halv times kørsel syd for Jerusalem i Judæas Bjerge, tusind meter over havet i en frugtbar dal. Økonomisk, socialt og politisk er det den mindst moderne arabiske by. I dag (1997) lever her cirka 150.000 arabere. Midt i den centrale del af byen fra alle sider omgivet af de mange arabere, besøger vi den jødiske bosættelse med de 400 indbyggere. Deres sikkerhed kan det blive vanskeligt at garantere, hvis byen, som tingene udvikler sig, kommer under palæstinensisk kontrol.

Men Hebron er ikke en hvilken som helst by. Hverken for jøder eller muslimer eller for den sags skyld for kristne. For jøderne er den en af de fire hellige byer. Den er opkaldt efter Abraham, som muslimerne kalder Guds Ven. Frem for alt er det patriarkernes by, hvis første hebraiske navn var Kiriya't Arba, som betyder "de fires by". Man mener, at det refererer til fire på den tid på stedet sammensluttede bosættelser. Ifølge traditionen ligger Abraham, Isak og Jakob begravet her sammen med deres hustruer Sara, Rebekka og Lea.

Patriarkernes grave bevogtes af stærkt militær, og ingen sluses ind uden flere grundige undersøgelser af medbragte ejendele og deponering af eventuelle våben. Troende jøder beder foran gravene, der befinder sig indenfor svære jerngitre.

I 3000 år havde jøderne levet i Hebron, da araberne i 1929 og 1939 iværksatte pogromer, der fordrev dem fra byen. Men efter Seksdages-krigen i 1967 kom byen under israelsk administration og blev centrum for religiøse jøder, som lige uden for Hebron byggede et nyt boligkvarter, Kiriya't Arba, hvor der i dag lever 6000 jøder.

I flere måneder fulgte verden forhandlingerne om betingelserne for overdragelsen af Hebron til palæstinenserne. Forhandlinger, hvis resultater mange jøder og kristne håbede, aldrig ville blive til noget.

Ubekræftede forlydender fortæller endog, at årsagen til sejtrækkeriet var, at også Arafat ønskede tilbagetrækningen af de israelske tropper i byen udsat. Han følte ikke, at hans militær havde kontrol nok over byen, der rummer et af de stærkeste centre for de fundamentalistiske terrororganisationer, Hamas og Jihad.

Mange af de jødiske bosættere havde sat deres lid til Netanyahus styre og regnet med, at det var slut med "land for fred indrømmelser". De så nu med frygt fremtiden i møde efter aftalen om tilbagetrækningen af israelsk militær fra 80 procent af byen, en tilbagetrækning, der senest august 1998 skulle være total, og som derfor ville prisgive dem uden beskyttelse.

Men andre bosættere ser anderledes på det. For eksempel den unge kvinde, jeg mødte i det jødiske kvarter i centrum af Hebron, ung, selv om hun fortalte, at hun havde syv børn. "Fortæl verden", sagde hun, "at vi lever i fred og tryghed her med vore børn. At vi lægger vort liv i Guds hånd, at vi har tillid til fremtiden."

Dagen efter kan vi læse i avisen, at en attrap af Jerusalems bus nr.18, der med en uges mellemrum for et år siden to gange blev sprængt i stumper og stykker af

selvmordsterrorister med mange døde og sårede til følge, under arabernes jubel blev afbrændt midt i Hebron. Bus nr. 21. som jeg selv ofte havde kørt med ind til Jerusalem, blev også sprængt i stykker.

Mens vi venter på den lokale bus for at køre ud af Hebron, høres skud fra en bygning ned mod en indhegnet kirkegård i nærheden. Indenfor ser jeg en israelsk soldat med skudklart våben vendt i en bestemt retning. En snes kamerafolk og journalister er gået i dækning bag gravstenene.

Men også den lokale bus, der kører os ud af Hebron, er præget af tilstandene. Den er blevet tre tons tungere på grund af skudsikre ruder og marmorplader, der skal beskytte mod attentater. Det gik trægt og klagende op ad bakke.

Til smertegrænsen kender vi Israels historie om et folk, der på trods af grusomme lidelser gider eksistere i en grad hvor nu kun højere magter vil formå at løse den gordiske knude, der synes mere og mere uløselig for mennesker.

Og ingen ønsker sig i dag i lyset af Rabins skæbne (han blev skudt 4. nov. 1995 i Tel Aviv) i ministerpræsident Netanyahus sted. der af mange troende jøder betragtes som forræder.

“Hvis Hebron falder, vil Israel falde”, har det lydt fra kristne og jøder i Israel, alt imens Arafat i triumftog er draget ind i Hebron. Og det kan ikke skjules, at der i almindelighed blandt mennesker i Israel i dag tales om en snarlig kommende krig.

På en bænk i den smukke bosættelse midt i Hebron sidder to unge jødiske mænd. Den ene spiller guitar, den anden har lukket øjnene og synger højt og smukt, mens hans hænder hviler i skødet oven på maskinpistolen.

Et symbolsk billede på dagens Israel, hvor det ved indgangen til 1997 hed: “We may not know, what the year holds, but we know the one, who holds the year...”

To unge jøder synger smukt .. med maskinpistolen i skødet... et billede på jødernes tilværelse i Hebron....

